

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 10 juni 2010

Mål nr

Ö 4919-08

KLAGANDE

SP

MOTPART

Keyline Aktiebolag
c/o Svea Inkasso Aktiebolag
Box 101
169 81 Solna

SAKEN

Tillstånd till prövning i hovrätt av mål om invändning mot verkställighet

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Västra Sveriges beslut 2008-11-06 i mål ÖÄ 4450-08

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen fastställer hovrättens beslut.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

SP har, som han får förstås, yrkat att Högsta domstolen ska meddela prövningstillstånd i hovrätten av det skälet att tingsrättens beslut ska undanröjas på grund av rättegångsfel.

SKÄL

1. Keyline Aktiebolag ansökte hos Kronofogdemyndigheten om verkställighet av ett utslag enligt vilket SP förpliktats utge visst belopp. SP bestred ansökan och gjorde gällande att det förelåg hinder mot verkställighet. Kronofogdemyndigheten beslutade om verkställighet. Tingsrätten avslog SPs överklagande. I tingsrättens beslut angavs bland annat att han hade beretts tillfälle att yttra sig över Kronofogdemyndighetens yttrande i ärendet men att han inte hade avhörts.
2. SP överklagade till hovrätten och anförde bland annat att tingsrätten felaktigt skrivit att han inte inkommit med något yttrande.
3. Hovrätten har inte meddelat prövningstillstånd.
4. Av tingsrättens dagboksblad framgår att SPs yttrande felaktigt hade lagts i en annan akt. Detta uppmärksammades inte förrän målet redan hade

avgjorts av tingsrätten och innehållet i yttrandet beaktades således inte vid prövningen av ärendet.

5. Frågan i Högsta domstolen är om hovrätten hade bort meddela prövningstillstånd på den grunden att det fanns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinär dispens) enligt 39 § tredje stycket 3 lagen (1996:242) om domstolsärenden i dess lydelse före den 1 november 2008.

6. Bestämmelsen om extraordinär dispens i ärendelagen är, såvitt nu är av intresse, likalydande med bestämmelsen om extraordinär dispens i 49 kap. 14 § 3 rättegångsbalken i dess lydelse före den 1 november 2008 (och 49 kap. 14 § 4 i dess nuvarande lydelse), vilken i sin tur utformats efter mönster av 54 kap. 10 § första stycket 2 rättegångsbalken om extraordinär dispens i Högsta domstolen (prop. 1986/87:89 s. 241). Högsta domstolen kan enligt den bestämmelsen bevilja dispens bl.a. vid domvilla. Ett sådant fall är att ett grovt rättegångsfel som kan antas ha inverkat på målets utgång förekommit (59 kap. 1 § 4 rättegångsbalken). De omständigheter som anges i 54 kap. 10 § första stycket 2 utgör exempel på synnerliga skäl för att meddela prövningstillstånd även i hovrätten. För en hovrätt är utrymmet för att meddela prövningstillstånd på grund av synnerliga skäl emellertid inte lika begränsat som i Högsta domstolen. (Se NJA 2007 s. 53.)

7. Ett ställningstagande till frågan om en hovrätt ska bevilja prövningstillstånd på grund av rättegångsfel av det slag som avses i 59 kap. 1 § första stycket 4 rättegångsbalken bör i första hand utgå från en bedömning av om felet kan antas ha inverkat på målets utgång. Om felet kan antas ha haft sådan inverkan ska prövningstillstånd meddelas för att tingsrättens avgörande ska kunna undanröjas eller felet avhjälpas i hovrätten (jfr 50 kap.

28 § rättegångsbalken och beträffande ärendelagen prop. 1995/96:115 s. 122). Därav följer att en (första) bedömning av felets inverkan måste göras redan inom ramen för själva tillståndsprövningen.

8. Att tingsrätten inte beaktade SPs yttrande utgör ett grovt rättegångsfel. Yttrandet innehåller emellertid inte något nytt jämfört med vad han hade anfört i sitt överklagande till tingsrätten. Det kan därför konstateras att felet inte kan antas ha inverkat på målets utgång. Vad SP anfört utgjorde inte synnerliga skäl att meddela prövningstillstånd i hovrätten.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Kerstin Calissendorff, Gudmund Toijer, Lena Moore (referent) och Göran Lambertz
Föredragande revisionssekreterare: Anna Nystedt